

מסכת בכורות

דף יב. - מא :

לפניכם שאלות חזרה מסכמות. השאלות הם על גמ' ורש"י בלבד, ומחולקות לכמה מדורים :
חלק א' - שאלות מסכמות על סדר הדף ; חלק ב' - שאלות לחידודי שלא לפי סדר הדפים ; חלק ג' - תשובות לחלק ב'

נצרך ברכותינו למצטרפים הרבים ללימוד הדף בכל אתר, ונייחל שיהא זה בבחינת 'המתחיל במצוה ... זוכה לגומרה'!

חלק א' - שאלות מסכמות

- א. האם פודים בשה בן פקועה, נדמה, פסוהמ"ק, ובבהמת שביעית? פרט! (השיטות והטעמים) (יב.-:)
- ב. איזה דין יוצא מכך שנחשדו כהנים לעבוד בפט"ח? מהו זמן מצות פדיון פט"ח? פרט! (השיטות השונות לכתחילה ובדיעבד) (יב.-:יג.)
- ג. מדוע הקדימו דיני פטר חמור לדיני בכור בהמה טהורה? איך קונים ומקנים מטלטלים לגוי? פרט השיטות והטעמים! (יג.-:)
- ד. האם לר"ל גוי קונה במשיכה? ומה נתמעט מלעמיתך? (יג.):
- ה. "אם עד שלא נתן מעות משך יחזיר, ואם משנתן מעות משך, יוליך הנאה לים המלח", הסבר! (רבא, אביי, רב אשי ורבינא) (יג.):
- ו. קדם מומן להקדשן ולא נפדו, מה דינם לגבי בכורה, מתנות, גיזה ועבודה? ומדוע? (יד.)
- ז. ולדות תמימין שנולדו מבעלי מומין שקדם מומן להקדשן, מה דינם ליפדות תמימין, ומדוע? (יד.-:)
- ח. מנין שאסור להקריב בע"מ בבמת יחיד בשעת היתר במות? ומנין ומה החידוש דאין מקריבין בכור בע"מ, מעשר בהמה בע"מ, תמורה בע"מ, ולדות בע"מ שנולדו מתמימים? (יד.):
- ט. מה דין קדשי מזבח, קדשי בדק הבית ובע"מ שקדם מומו להקדשו, לגבי העמדה והערכה? פרט השיטות! (יד.-:טו.)
- י. מנין שפסוהמ"ק שנפדו פטורים מן הבכורה ומן המתנות, ומנין שנוהג בהם איסור חלב ו'אותו ואת בנו'? (טו.)
- יא. מנין שפסוהמ"ק שנפדו אסורים בגיזה ועבודה וחלבן אסור? ומה דינם לפדותן להאכילן לכלבים? (טו.-:)
- יב. מה דין ולדות פסוהמ"ק שהתעברו ונולדו לפני פדיון, התעברו לפני פדיון ונולדו לאחר פדיון? ומדוע? (טו.):
- יג. על מה אמר רבי לוי גזירה שמא יגדל עדרים עדרים (3)? מה דין גיזה ועבודה לגבי איסור ולגבי מלקות, בקדם מומן להקדשן, ובקדם הקדשן למומן? (טו.):
- יד. כללו של דבר דרישא ודסיפא, לאתווי מאי? מה דין תמורת פסוהמ"ק שהמיר לפני פדיון ולאחר פדיון, ותמורת בכור ומעשר ומדוע? (טו.-:טז.)
- טו. מנין לחמש חטאות שמתות? ומנין שעובר בלאו על אכילתן? המקבל צאן ברזל מן העכו"ם איזה ולדות פטורין מן הבכורה, ומדוע? פרט! (טז.-:)
- טז. באר ג' הבדלים בין ר"י לרב הונא בפרוש המשנה! באר בג' אופנים מחלוקת ר"מ וחכמים ברחל שילדה מין עז ועז שילדה מין רחל! (טז.-:יז.)

- יז. מה דין עז בת רחל בת עז לבכורה, לקרבן חובה או נדבה, לשעטנז (צמרה), לראשית הגז, לציצית ולטומאת נגעים, ומדוע? (יז.)
- יח. הדלה את הגפן ע"ג תאינה, מה דינו לנסכים, ומדוע? (יז.)
- יט. מה דין יצאו שני ראשיהם כאחד לר"י, ומה הדין לרבנן, את מי נותנים לכהן, ומדוע? מתי אפשר לאוכלם והאם חייבים במתנות, ומדוע? (יז.-:)
- כ. מה הדין במת אחד מהם, והטעם? מתי חולקים ר"י ורבנן אם אפשר לצמצם או לא, מתי לכו"ע אפשר לצמצם ומתי לכו"ע א"א לצמצם? (יז.)
- כא. נמצא מכוון בין ב' עירות, והאם ומי מביאה עגלה ערופה, ומדוע? מה הראיה ש"משמנין" הכוונה שכהן נוטל הכחוש? (יז.-:יח.)
- כב. מה טעם המחלוקת דר"מ ור"י לגבי חיוב מתנות? ומה הדין בספק בכור וספק מעשר, ומדוע? (יח.-:)
- כג. במה נחלקו ר"ע ור"ט אם במת אחד מהם אומרים יחלקו או המע"ה? (יח.)
- כד. באר דעת ר"ט שהכהן בורר לו את היפה בשלושה מקרים! (נולדו שני זכרים, שתי רחלות שילדו שני זכרים ונקבה, אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים.) (יח.-:)
- כה. האם בכור לדבר א' הוא בכור, ולמאי נפק"מ? נולדה נקבה ראשונה יוצאת דופן ואחריה זכר פטר רחם, מנין שאיננו קדוש בבכורה? (יט.-:)
- כו. "מכאן ואילך ספק" – מדוע אין הולכים אחר רוב בהמות מתעברות ויולדות בתוך שנתן? (יט.-:כ.)
- כז. במה חולקים ר' ישמעאל ור' יהושע? (3) במה חולקים "גמריה" ו"סבריה" דר' יהושע? (3) במה חולקים ר"ע ור' יהושע? (כ.-:)
- כח. במה חולקים ת"ק ור"ש בגדיה שילדה שלוש בנות וכו'? (4) (כא.-:)
- כט. האם מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר, ומנלן? מה הדין בקונה מישראל ולא אמר לו אם בכרה אם לא? ומדוע? (כא.-:)
- ל. בהמה גסה ששפעה חררת דם, מה דינה, ומדוע? ג' פיקות הן, מה הם, ולאיה ענין? (כא.-:כב.)
- לא. למאי נ"מ אם אומרים "טומאה כמאן דאיתא"? (כב.-:כג.)
- לב. הלוקח ציר מעם הארץ למה מועיל השקה ולמה לא, ומה הדין בנפלו מים לתוך הציר? (כב.-:כג.)
- לג. סאה תרומה טמאה שנטפלה למאה חולין טהורים, מה דינם ומדוע? (כב.-:כג.)
- לד. עד מתי נבלה מטמאה במגע ובמשא, ומנלן? (כג.-:)
- לה. על מה אמר רב "הלכתא בכוליה פרקין בר מפלוגתא", ומדוע נצרך לומר גם הלכה כר"י בן המשולם? (כג.-:כד.)
- לו. ראה חזיר שכרוד אחר רחל, מה דינה לבכורה, ולאכילה, ומדוע? למאי נ"מ בספק הגמ' לרבנן ולרשב"ג אם מרחמא דלאו דידה או לא? (כד.-:)
- לז. לאיה צורך ובאיה אופן התירו לתלוש שער מן הבכור? מה הצדדים להתיר ולאסור לתלוש שער ממקום שחיטה ביו"ט? (כד.-:כה.)
- לח. התולש את הכנף וקוטמו ומורטו, על מה חייב? מה הצדדים להתיר לגזוז פרה אדומה? (כה.)
- לט. באר הדעות בשער בכור בע"מ שנשר ואח"כ שחטו, (בהתיר חכם ובלא התירו חכם), בנשר ומת, בתולש ואח"כ שחטו, תולש מעולה תמימה, נתלש מעולה, מחטאת ומאשם! (כה.-:כו.)
- מ. באר הברייתא "בעלי מומין אוסרין בכ"ש ורבי יוסי אומר יבקר"! (3) (כה.)

- מא. צמר המדולדל, מה דינו? והאם קאי כר' יהודה או כר' יוסי? הוכח! (כו. -):
- מב. כמה זמן צריך הישראל לטפל בבכור, ומה המקור לדין? אם אמר הכהן לישראל בתוך הזמן תנהו לי, מה הדין בתם ובבע"מ, בזה"ז ובזמן המקדש, ומדוע? (כו. -):
- מג. מדוע לא קנסו חכמים את הנותנים לכהנים שסיעום בבית הגרנות? (כו. -):
- מד. באיזה מתנות כהונה אמרינן דטובת הנאה לבעלים ובאיזה לא, ומדוע? (כז. -):
- מה. איזה דינים מיוחדים יש בתרומת חוץ לארץ? (4) האם נדה מפרשת חלה בחו"ל, באיזה אופן, ומי אוכלת? (כז. -):
- מו. מנין שבכור נאכל תוך שנתו, שנאכל שני ימים ולילה, ושבכור בע"מ ניתן לכהן? (כז. -):
- מז. נולד לו מום חמשה עשר יום לפני סוף שנתו כמה זמן נותנים לו, ומדוע? (כח. -):
- מח. באיזה מומין נחלקו ר"מ ור"י בנשחט שלא עפ"י מומחה ובאיזה לא, ומדוע? (כח. -):
- מט. איזה מומין משתנים, והאם כולם משתנים, ולמאי נ"מ? מי שאינו מומחה וראה את הבכור ונשחט על פיו, כמה צריך לשלם, ומדוע? (כח. -):
- נ. דן את הדין וכו', באר איך בכל ד' המקרים מתחייב גם למאן דלא דאין דינא דגרמי? (כח. -):
- נא. מדוע ר' טרפון פטור מלשלם על טעותו בהטרפת הפרה שניטלה האם שלה? (2) (כח. -):
- נב. למי מותר לקחת שכר על ראית הבכור, וכמה ומתי משלמין, ומדוע? (כט. -):
- נג. פרט המקרים בסוגיין שמותר לקחת או לתת שכר בלמוד תורה, ובמי חטאת! איך מותר לכהן להטמאות כדי לדון או להזות (2)? (כט. -):
- נד. איזה עורות וצמר מותר ליקח מהחשוד על הבכורות, ומדוע? (כט. -):
- נה. איזה דברים אסור ליקח מן החשוד להיות מוכר תרומה? ומדוע קנס את המוכר חלב אסור בחזקת חלב טהור שלא יקנו ממנו אגוזים? (כט. -):
- נו. האם: חשוד על השביעית חשוד על המעשרות? חשוד על המעשרות חשוד על השביעית? חשוד על שניהם נחשד לטהרות? חשוב על לטהרות חשוד על השביעית? (ל. -):
- נז. גר שנחשד לדבר אחד מה דינו? הבא לקבל דברי חבירות, האם צריך ללמדו קודם ולאחר כמה זמן סומכין עליו למשקין ולכסות? (ל. -):
- נח. מה הדין אם רוצה לקבל עליו רק לכנפים או רק לטהרות, ומדוע? (ל. -):
- נט. פרט דיני קבלת חבירות במי שבא לקבל חבירות ובבני ביתו! (מה צריך לקבל, מי צריך לקבל ובפני מי מקבלים) (ל. -):
- ס. חבר שמת, מה דין חזקת אשתו וב"ב? ומה הדין בנשאת לעם הארץ וחזרה ונשאת לחבר? (ל. -):
- סא. חבר שחזר בו, או שנעשה גבאי, האם חוזרין ומקבלין אותו? למאי נ"מ "דאי בעי שדי ליה מומא בכוליה עדריה"? (גבי מעשר בהמה) (לא. -):
- סב. מה דין מכירת פסולי המוקדשין ובכור, ומדוע? מה דין מכירת מעשר בהמה מחיים ולאחר שחיטה, מה"ת ומדרבנן? פרט! (לא. -):
- סג. מנין שאסור למכור מעשר בהמה? (3) מתי יותר מסתבר שאפשר לפדות, מחיים או לאחר שחיטה? (לב. -):
- סד. את מי יכול הכהן להזמין לאכול מבשר בכור בעל מום, ומנלן? (לב. -):
- סה. מה לומדים מ"כצבי וכאיל" שלוש פעמים? מדוע אין מרגילין ביו"ט? ומדוע אין מרגילין בבכור ובפסולי המקודשין? (לג. -):

- סו. "בכור שאחזו דם" כתוב הדעות אם וכיצד מותר להקיז לו דם, הטעמים, ופסק ההלכה! (לג:-לד).
- סז. חבית של תרומה שנולד בה ספק טומאה, האם צריך לשמרה או דשרי לגרום לה טומאה, ומדוע? (הו"א ולמסקנה) (לג:-לד).
- סח. מה דעת ר' אליעזר ביש אם למסורת או למקרא? הוכח! (לד).
- סט. כיצד מיושבת הסתירה בדעת ר"א ורבנן בין הצורם אוזן בבכור, לקוצץ בהרתו? "יטהר תנן או ויטהר תנן", למאי נפק"מ? (לד:)
- ע. מה הסברות לקנוס או לא לקנוס בנו אחריו, בצורם אוזן בכור, במוכר עבדו לעכו"ם ומכוון מלאכתו למועד? ומנין נפשט שלא קנסו בנו אחריו? (לד:)
- עא. באיזה מזיק לא קנסו בנו אחריו, ומדוע? עובד כוכבים ותינוק שהטילו מום בבכור, באיזה אופן שרי, ובאיזה אופן אסור, ומדוע? (לה).
- עב. הטיל מום בבכור שרדפו לנגחו, מה הדין, ומדוע? האם שרי להטיל מום קודם שיצא לאויר העולם, ובאיזה אברים? מומין בפיו ובשיניו, האם הומו מום? (לה).
- עג. באר בשני אופנים מחלוקת ת"ק רשב"ג ור"מ במומין הראויין לבוא בידי אדם? (לה:-).
- עד. במה נח' ר"י בן קפוסאי רשב"ג ור' יוסי? מה ההלכה? והאם אשתו נאמנת? האם נחשדו ישראל להטיל מום בספק בכור? (לה:)
- עה. מה הצד לפסול כהנים לדון דיני תורה אליבא דר"מ, ומדוע אכן כשרים? לאיזה עדות עד מפי עד כשר? (לה:-לו).
- עו. באיזה מקרים מהני הפה שאסר הוא הפה שהתיר? מה הטעם והחידוש בבכור? ומדוע במעשה דנהר פקוד לא מהני? (לו).
- עז. האם נחשדו כהנים חבירים להטיל מום בבכורות? (לו).
- עח. האם הכהן נאמן לומר הראיתי בכור זה ובע"מ הוא, בכור זה נתן לי ישראל במומו, ומדוע? והאם הישראל נאמן לומר בכור זה נתתי לכהן במומו ומדוע? (לו:-).
- עט. השולח מי שאינו נאמן על המעשר ליקח לו פירות, באיזה אופן יכול לסמוך עליו שקנה פירות מעושרים, ומדוע? (לו:-).
- פ. האם ובאיזה מום יכול הישראל להראות את הבכור לחכם, ומדוע? (לו:)
- פא. האם שלשה שאינם חכמים יכול להתיר את הבכור, ולהתיר את הנדר? ומיהו חכם המתיר הנדר ביחיד? (לו:-לז).
- פב. המוכר בשר בכור שלא ראהו חכם, האם וכמה יחזיר ללוקחים, ומדוע? מנין שצריך מום קבוע בגלוי ואינו חוזר? ומדוע א"צ בוטל ממלאכתו? (לז:-).
- פג. מהו שיעור נקיבת האוזן, לשחוט ולפסול? והיכן רוצעין עבד עברי, ומדוע? (לז:)
- פד. מהו שיעור החיסרון בשדרה ובגולגולת? ומהו שיעור מאור שנעשה בידי אדם ושלא בידי אדם - להביא את הטומאה? (לז:-לח).
- פה. כלי חרס שיש לו תוך ושאין לו, האם מקבל טומאה, ומהיכן? כלי שטף שיש לו תוך ושאין לו תוך, מהיכן מקבל טומאה, ומה נטמא? פרט באיזו טומאה ובאיזה כלי! (לח).
- פו. דק משוקע וצף, האם הומו מום? לבן הנכנס בשחור ושחור הנכנס בלבן, האם הומו מום? (לח:)
- פז. מהו חורור קבוע? ואיך מוכח דהומו מים הקבועים? פרט! (לח:-לט).
- פח. שינים הפנימיות שנעקרו, האם הומו מום, ליפסל או ליאכל? באר את המח' בעל כוליא אחת כשר או פסול? (לט:-).

פט. האם יתכן שיהא בן שנה רק בשעת זריקה? מעוך וכתות נתוק וכרות, האם הוי בגיד או בביצים, ומדוע? (לט:)

צ. לענין מה שנינו שאצבע זה אחת מארבעה בטפח? (לט:-מ.)

צא. "אין לו ביצים או אין לו אלא ביצה אחת", באר! ומהי דעת ר' ישמעאל ור' עקיבא? ומה הדין בנמצאת דבוקה בכסלים? (מ.)

צב. בעלת ה' רגלים, האם הוי מום או טריפה? איזה מומין מנה ר' אילא ואמרו לו לא שמענו? (מ.)

צג. איזה מומין מהנו רק אם זה מחמת העצם? בכמה חוליות הוי מום, בגדי ובטלה? איזה יבלת היא מום ואיזה לא? (מ:)

צד. מדוע חזרה המשנה ואמרה דעל אלו מומין שוחטין את הבכור וכו'? באיזה גרב וחזזית הוי מום, ובאיזה לא? פרט! (מא.)

צה. זקן חולה ומזהם, מה דינם, מנלן, ומהי הצריכותא? "מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן", מה נתמעט? (מא.)

צו. מה הדין באנדרוגינוס, ומדוע? כמאן אזלא הברייתא דמצרכת קרא למעוטי נקבה וקרא למעוטי טומטום ואנדרוגינוס? (מא.-:)